

Anderhalve meter

Normaliter (dat woord lijkt net als ‘eigenlijk’ en ‘zeg maar’ helemaal doorgebroken in het nieuwe normaal...), normaliter dus zou dit een onbeschreven blad zijn gebleven. Maar het is geen normale tijd.

We zitten veel binnen, althans thuis. En dan is er de Avos-oproep om wat ook op papier te zetten en met elkaar te delen, in mijn geval over de routes langs kunst.

Laat die nou goed passen en van pas komen in het nieuwe normaal met als stelregel de anderhalve meter. Die vormt bij een trip langs openbare kunst geen enkel probleem; zeker als je er alleen of als stel op uit trekt ben je helemaal coronadeuger.

Zelfs als anderhalve *centimeter* geboden is om details van kunstwerken goed te bekijken. Bijvoorbeeld het Piëlhaasje van het *Orakel* bij het gemeentehuis. Anderzijds is anderhalve meter veelal te weinig, vereist het kunstwerk meer afstand zoals bij andere Piëlhazen, die bij de schouwburg en de achterzijde van het Odapark.

Ook in deze tijd blijft dus het motto: de paden op, de lanen in. Bijvoorbeeld die in het Annapark. Om daar een ‘vers’ kunstwerk te ontdekken, eentje uit het coronajaar 2020.

Mantel der liefde van Venraynaren Ton Jeuken en Guus Seibert. Het is een eerbetoon en herinnering aan de Zusters van Liefde, die “na bijna een eeuw het terrein hebben verlaten. Hun mantel is achter gebleven.” De witte mantel staat bij het Leescafé, het voormalige moeten we zeggen; na eerder het vertrek van de Kunstwerkplaats is nu deze bijzondere plek voor boekenliefhebbers dicht. Jammer, het betekende veel voor velen.

Zo speelde het Leescafé, nog op de oorspronkelijke plek, een rol bij de aanvullingen op *Te voet* en *Op de fiets langs kunst*.

Een blije bezoeker had die bundels uit 2012 – met bij vrijwel elk kunstwerk ook een toepasselijk gedicht *) – gratis gescoord; ze vond het alleen jammer dat de

bundels niet meer helemaal actueel waren. Ondergetekende werd letterlijk maar voelde zich ook aangesproken en dat leidde tot de aanvullingen 2018 bij het zilveren bestaan van het Literair Café Venray. Die aanvullingen staan op de website van LCV en zijn met bundels verkrijgbaar bij – ‘koop lokaal’ – Roojboek en de VVV, die weer open is.

Dat laatste geldt ook voor de bieb, waar de *Aai-beesten* weer aandacht krijgen. Of ze straks mee verhuizen naar de nieuwe locatie? Of dulden de *Marktgangers* daar geen concurrentie? Eveneens weer toegankelijk is de Engelse Tuin, waar kunstwerken staan uitgesteld, groot en klein.

Met genoemde bundels en aanvullingen kan men in coronatijd uit (op pad) en thuis (door gedichten, foto's en info) volop 'uit de voeten'. Aan de hand van de voorgeschotelde routes kan men ook zelf themaroutes bedenken. Zo is meimaand fietsmaand ook Mariamaand en dus goed voor een trip langs *Maria's*; in Oostrum en Blitterswijck prijken ze in de klassieke uitvoering, in Vredepeel en Geijsteren staan ze in moderne versie te pronk. Deze tocht is ook met andere (vrouwelijke) heiligen te combineren zoals *Oda* met ekster en *Angela* met vier (!) vingers.

Ook is rond 75 jaar bevrijding een tocht te maken langs kunstzinnige oorlogs- en vredesmonumenten. Sinds herfst vorig jaar biedt de themaroute *Aan de andere kant* tussen de Duitse begraafplaats Ysselsteyn en het Oorlogsmuseum Overloon ook kunst. Op zes plaatsen, waarvan vier in de gemeente Venray, staan banken met halverwege een stalen scheidingswand, waarin een bankzitter is uitgesneden. Werk van Juul Baltussen uit Westerbeek, bekend van onder meer de Venrayse *Koningstronen* en het Wanssumse *Paaseilandbeeld*. De kunstwerken en de route belichten 'goed tegenover fout, geallieerd tegenover Duits, militair tegenover burger, levend tegenover dood', verwoord in een routefolder en (nog te presenteren) app.

De bankzitters dateren uit 'de goede, oude tijd' van vóór-de-corona maar passen wel in het nieuwe normaal met overal (al of niet doorzichtige) schermen ter bescherming. *Aan de andere kant* is duidelijk coronaproof.

Is er ook Venrayse kunst die het corona'stempel' zou kunnen dragen?

Voor de hand liggend is *Wel beknot, toch uitgebot* bij het ziekenhuis: de zieke mens is wel beperkt maar niet gebroken, hij bloeit weer op. Ook komt volgens mij in aanmerking

De bedroefde man en zijn opstandige geest, die een tijdje voor de zoveelste maal in de Grotestraat was verdwenen maar, na restauratie door Kruisen en Kapellen, weer in volle glorie terug is. Beeld en het verhaal daarvan zijn volledig luctor et emergo, ik worstel en kom boven; ook corona krijgt ons er niet onder.

Uit dezelfde Grotestraat is wel weg *Vogelschieten*, dat verplaatst is naar het pleintje op de hoek Bleek/Schoolstraat.

Verdwenen is ook *Fantasiewereld van het kind* van de gevel van de voormalige school de Toverbal. Het is in veiligheid gebracht met het oog op de mogelijke sloop daarvan voor een supermarkt en appartementen. Zou dan ook *Beweging*, de eend langs de Noordsingel moeten wijken?

Dat laatste hoefde uiteindelijk niet *Omstrengeling* dat voor het nieuwe politiebureau publiekelijk zichtbaar blijft.

In Castenray kreeg *Maaier* Petran gezelschap van 'moeder de vrouw', maaister Coba.

Op het Servaas-terrein wordt tegenover het Tryneshuis een kunstwerk gebeiteld uit de stam van een machtige boom, na ongeveer een eeuw gekapt.

Over kunstwerken van hout gesproken, deze zomer is langs een speciale wandelroute op natuurbegraafplaats Weverslo werk van vier houtkunstenaars te zien, onder wie Piet Siebers (van onder meer de *Pilaarheilige* in Oirlo).

In de maak is ook *Stroming* van kunstenaar Dirk Verberne uit Helenaveen, een golvend lint van cortenstalen elementen in het Schoutenstraatje, van begin tot eind.

Verder wacht in Geijsteren *Vuur* op herplaatsing. Na de opknapbeurt van het Dorpsplein kwam dit kunstwerk door een bepaald onverkwikkelijke dorpsrel daar (nog) niet terug. Het staat in de wacht op particulier terrein naast het plein.

Bij de jachthaven Wanssum wordt dit jaar het combi-kunstwerk

Watersnood gedenkteken/Kanovaarders wel herplaatst. Het is onderdeel van het omvangrijke kunstwerk – in de andere, bouwkundige betekenis van dat woord – gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum van Moeder Maas; Moeder Natuur gaat voor de finishing touch zorgen.

Moeder Maas verdient en krijgt ook een 'lintje': onder supervisie van de gemeente is een kunstwerk van plaatselijke kunstenaars in de pen.

Tot slot nog een 'van het een komt het ander'-item.

Jarenlang was in de schouwburg behalve veel andere kunst (door corona nu effe niet) ook *Profiel* te zien. Bij verbouwing en uitbreiding kreeg dat kunstwerk geen nieuwe plek.

Waar het een geschenk aan de Venrayse gemeenschap betreft, leidden de contacten voor de al gememoreerde Aanvulling Wandelroute (met *Profiel* op het titelblad) tot de gemeentelijke toezegging over herplaatsing in het Stadspark.

Daar bleef het helaas bij.

Maar nu er voor dit Avos-corona 'magazine' opnieuw contact was, resulteerde dit in 'de daad bij het woord voegen'. Op heel, heel korte termijn klinkt het tijdelijk in de schouwburg verstomde applaus in het Stadspark bij en voor *Profiel*.

Waar corona al niet toe leidt...

Paul Reiniers

**) Door corona en/of regen aan huis gekluisterd: struin door poëziebundels voor andere passende gedichten bij de kunstwerken. Of laat je inspireren tot gedichten van eigen hand.*